

vil søge at komme udenom det ved almindelige Talemaader om, hvordan man bærer sig ad ved Ekspropriation til Jernbaneanlæg; thi hvordan bærer man sig ad der? Der bærer man sig just ad paa den Maade, som jeg skitserede i Gaar. Man maa dér ikke blot betale den nøgne Jordpris, men man betaler tillige for Ulemperne, og undertiden maa man betale mere for dem end for selve Jorden. Men Betalingen for Ulemperne maa her lægges over paa Jordprisen, som derefter maa tilsvares gennem den aarlige Arvefæsteafgift, som der bliver paalagt Jordlodtageren, det er netop der vi staa ved Hovedsagen, der gør, at Fæstespørgsmaalet, løst paa den Maade, som her angivet, absolut medfører, at den Mand, der kommer til at sidde for Fæste, kommer til at sidde dyrere end den Mand, der kommer til at sidde for Selveje, og det er den store Ulempe ved hele Forholdet. Det ærede Medlem har ikke i mindste Maade rystet mine Angreb paa disse Forslag af sig. Det ærede Medlem gjorde en anden kort Bemærkning om, at han havde selv prøvet det, han havde faaet Jord tvangsudtaget til en Skole. Ja, et Par Skæpper Land til en Skole, maaske under Forhold, hvor det ikke paavirker den øvrige Ejendomsverdi, det er noget for sig. Men det passer ikke for det Tilfælde, at man vil gøre det Indgreb, her er Tale om, hvor der eksempelvis nævnes en Ejendom paa 10 Tdr. Hartkorn, hvoraf man vil tvangsudtage $\frac{1}{52}$, 2 Tdr.

Det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds (Mads Larsen) var inde paa den samme Betragtning, idet han sagde, at hans Erfaringer som Kommissionsformand gik ud paa, at det ikke var saa vanskeligt at lægge Ejendomsskylden til Grund for Vurderingen af Jord til Huslodder. Nej, i de Tilfælde, det ærede Medlem tænker paa, har det vel ikke været saa vanskeligt, for det har været frit Salg, og saa skal man ikke lægge alle de andre af mig fremhævede Momenter til, saa er der ikke nogen Erstatning at yde for Ulemper. Ved frit Salg kan det være naturligt at lægge Ejendomsskylden til Grund, for saa vidt Ejendomsskyldverdien er sat rigtig, men det er netop ved Tvangsindtagelse af Jord, at alle de andre Momenter komme til og gøre den

tvangsindtagne Jord meget, meget dyrere, end den er ved frit Salg. Det kunne de Herrer ikke komme bort fra.

Nu fik vi at vide, at det Arvefæste, her stilles op, betyder hverken mere eller mindre end *det første Bud*. Det er for saa vidt interessant, og man erkender alt-saa, at der ikke er det fjerneste i Retning af at sikre Fæsterens Arvinger den ved Fæsterens Arbejde forskyldte Værdiforøgelse, den inkasserer det offentlige, Kommunen, selv om det er nok saa meget, og den former sig som en Byrde paa Efterfølgeren, idet denne kommer til at sidde dyrere paa Fæstet, end hans Formand gjorde.

De Herrer syntes, at min Kritik havde været saa lempelig, ja maaske i Formen, men jeg tror, at hvis de Herrer vilde se efter og give nøje Agt paa, hvad jeg sagde i Gaar, ville de se, at den er i ikke saa ringe Grad fældende for de Herrers Forslag.

Til det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds (Mads Larsen) skal jeg gøre en ganske særlig Bemærkning; jeg har ellers taget ham med ind under mine almindelige Bemærkninger angaaende Ekspropriationens Fortræffelighed. Han var saa velvillig at finde, at det var et Fremskridt at forhøje Laaneværdien fra 5,000 til 7,000 Kr., men han syntes at mene, at det var ikke noget saa særdeles betydeligt. Ja, det er ret ejendommeligt at høre just det ærede Medlem sige dette, at det er ikke noget saa særdeles at forhøje Laaneværdien fra 5,000 til 7,000 Kr., naar man erindrer, at det ærede Medlem som Kommissionsformand ikke en Gang gad skrive, hvor meget han ønskede, den skulde forhøjes, og ikke havde en eneste Bemærkning ud over den almindelige, at den hidtidige Laanesum maatte forhøjes noget. Ikke desmindre kommer det ærede Medlem alligevel nu og lader overlegen overfor en Forhøjelse paa 40 pCt. Jeg synes, det er ikke saa ganske lidt.

Til det ærede Medlem fra Sorø (Poul Christensen), der ikke kunde føre sin mærkværdige Polemik videre angaaende Forholdet i Sorø Amt, skal jeg sige, at jeg ganske kan henholde mig til, hvad jeg tidligere har sagt, og som vil findes i Rigsdagstidenden. Det er heller ikke nyt-